

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.132/2025/5.

A felperes:

felperes neve (felperes lakcíme)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bárkányi Gábor ügyvéd (jogi képviselő címe)

Az alperes:

alperes neve (alperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Harkai Zsuzsanna ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

Jogi személy határozatnak bírósági felülvizsgálata

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 20.P.20.116/2024/21.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes, 20.P.20.116/2024/22.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50 000 (ötvenezer) forint másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 48 000 (negyvennyolcezer) forint másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A tényállás

[1] Az alperes 21 fő taggal egyesületi formában működő vadásztársaság, melynek Alapszabálya, és Fegyelmi Szabályzata részletesen előírja a tagkizárási eljárás lefolytatásának rendjét. A felperes tagja az alperesnek, 25 éve rendelkezik vadászbizonylattal, fegyvertartási engedéllyel, vadászírásokat publikál, elsőfokú vadgazdamechnikai képzéssel rendelkezik.

[2] 2023 év végén, 2024 év elején az alperes tagjaitól az alperes elnöksége felé felperessel szemben több panasz érkezett, főként a társas vadászaton tanúsított, közösséget romboló és a külsős vendégvadászok számára is megbotránkoztatást okozó viselkedés miatt.

[3] Az alperes törvényes képviselője, személy 1 neve elnök a panaszokról, az azokkal kapcsolatos eseményekről /.../.....FE iktatószám alatt feljegyzést készített 2024. március 11. napján. Ebben a következő eseményekre tért ki: 2023. november 25-én társas vadászaton a felperes személy 2 neve tagtárssal, a 2023. december 16. napi társas vadászaton vendégvadással, a 2023. december 27-i jótékonysági vadászaton személy 3 neve tagtárssal szembeni szóváltásra, konfliktusra, amelyek mind nagy számú vendégvadász jelenlétében történtek. A feljegyzés érinti a 2023. december 30-i vadászati megnyitót, ahol a felperes minősíthetetlen hangnemben, szólt bele az elnök beszédébe. A konfliktusok a jelen lévő hangulatát rontották. Ezen kívül a felperes a 2024. február 10. napján megtartott társas vadászaton, nem oda illő hangnemben belekötött egy vendégvadászba, a jelen lévő szerint alaptalanul. Viselkedésén a vadászaton végén a vadászhoz érkezve sem változtatott, a vendégvadást verbálisan inzultálta, majd tettelegességgel fajúló lökdösődést kezdeményezett, ennek több vendégvadász is tanúja volt.

[4] A feljegyzés alapján az alperes elnöke elrendelte a felperes ellen a fegyelmi eljárás 2024. április 10. napjáig történő lefolytatását, fegyelmi biztosként személy 4 neve tagot jelölte ki. Ugyanezen a napon az alperes elkészítette a 2024. március 23. 14 órára a vadászházba összehívott közgyűlés meghívóját, amelynek 3. napirendi pontjaként szerepelt a felperes fegyelmi ügye.

[5] A felperes elektronikus úton még ezen a napon tudomást szerzett az alperes elnökének feljegyzéséről, majd azt postai úton is megkapta 2024. március 13. napján, a közgyűlés időpontjáról 2024. március 12. napján értesült.

[6] A fegyelmi biztos lefolytatta a fegyelmi eljárást, meghallgatta a feljegyzésben szereplő eseményekkel érintett és az azokat közvetlenül tapasztaló személyeket. A meghallgatás eredményéről nem készült írásbeli feljegyzés (jegyzőkönyv). A fegyelmi biztos több alkalommal telefonon vette fel a kapcsolatot a felperessel, a telefonbeszélgetésekről utólag feljegyzést készített. A fegyelmi biztos ugyancsak szóban, 2024. március 18. napján tájékoztatta a felperest arról, hogy a fegyelmi meghallgatására 2024. március 23. napján 9 órakor kerül sor, majd 2024. március 22-én kora este ismét telefonon beszéltek egymással. Ekkor a felperes ígéretet tett arra, hogy a kitűzött időpontban meg fog jelenni a fegyelmi tárgyaláson és 10 órakor a közgyűlésen is. A felperes végül sem a fegyelmi tárgyalásra, sem pedig a közgyűlésre nem ment el. A közgyűlés ideje alatt felhívta a fegyelmi biztost és közölte vele távol maradását. A felperes nem terjesztett elő védekezést, észrevételt írásban, a telefonbeszélgetések alkalmával szóban közölte a fegyelmi biztossal ellenérveit. A fegyelmi biztos írásban külön nem tett jelentést az eljárás eredményéről, a kizárásra vonatkozó javaslatát dokumentált módon nem közölte a felperessel.

[7] A kijelölt biztos a fegyelmi eljárásról jegyzőkönyvet készített, melyben rögzítette, hogy a felperes nem jelent meg a 2024. március 23. napján 9 órára kitűzött fegyelmi meghallgatáson és nem mentette ki magát, ezért a jegyzőkönyvet 9 óra 15 perckor lezárta.

[8] A fegyelmi biztos a közgyűlés előtt beszámolt a fegyelmi eljárásról és részletezte az arra alapot adó, elnöki feljegyzésében szereplő eseteket, majd határozati javaslatot terjesztette elő a felperes kizárására. A jelen lévő tagok a határozati javaslatot az 5/..... (III. 23.) számú közgyűlési határozattal (19 fő igen, 0 fő tartózkodás mellett) egyhangúlag elfogadták.

[9] A felperes fegyelmi ügyében a közgyűlésen hozott határozat alapján ./02/.....FE szám alatt született egy fegyelmi határozat is a felperes kizárásáról. Annak indokolása tartalmazza azokat az eseményeket, amelyek során a felperes a társas vadászatokon és a jótékonysági vadászatokon olyan módon viselkedett, hogy az rossz fényt vetett az alperesi vadásztársaságra. Összességében kioktató, utasító magatartást tanúsított társaival szemben, amire csak a vadászatvezető jogosult. Ami pedig az alperes számára különösen hátrányos volt a határozat indokolása szerint az az, hogy mindez a társas vadászatokon, nagy számú vendégvadász jelenlétében történt és egy esetben tettelegességig is fajult az általa kezdeményezett a nézeteltérés egy vendégvadással.

[10] Mindezek alapján az alperes megállapította a határozatában; a felperes elkövette a Fegyelmi Szabályzat 3. § (1) bekezdés a) alpontjába ütköző fegyelmi vétséget, és figyelemmel a Fegyelmi Szabályzat I. fejezet 2. § A) pontjára, az alperes egyesületi életének etikai, erkölcsi normáival szemben összeférhetetlen, közösséget bomlasztó, intrikus magatartást tanúsított és ezzel a társaság belső, harmonikus működését, tevékenységét sértette, veszélyeztette. A határozatot az alperes nevében személy 1 neve elnök látta el cégszerű ellenjegyzésével.

[11] A felperes a tagkizárásról szóló határozatról 2024. március 25. napján e-mail útján szerzett tudomást, a jelen pert megindító keresetlevelet 2024. április 18. napján terjesztette elő.

A felperes keresete

[12] A felperes keresetében kérte az alperes 5/..... (III. 23.) számú közgyűlési határozata és az ./02/..... számú fegyelmi határozata hatályon kívül helyezését, a határozatok végrehajtásának felfüggesztését, az alperes perköltségeiben történő marasztalását. Jogalapként hivatkozott a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:65. § (1) bekezdése, (2) bekezdése, 66. § (1) és (2) bekezdése, 72. § (2) bekezdése rendelkezéseire. Szerinte a fegyelmi határozat súlyos eljárási és anyagi jogi szabálysértéseket tartalmaz, többek között az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr tv.) szabályait is sérti. Annak 62. §-a a tényállás tisztázási kötelezettséget mondja ki, amelynek nem tett eleget az alperes, nem szerezte be a nyilatkozatát (védekezését), ezért e törvény 63., 64. §-ába is ütközik az eljárása. Nem történt tanú meghallgatás, nem ismertették vele a fegyelmi eljárás megállapításait és védekezésre sem kapott lehetőséget (törvény 76. §), összességében a tisztességes eljáráshoz és védekezéshez való joga sérült (törvény 2. § és 6. §). Nem világos, a Fegyelmi Szabályzat vagy az Alapszabály alapján járt-e el az alperes. A felperes nem tett eleget a Fegyelmi Szabályzat 9. § 2. pontja szerinti tárgyaláskitűzési és meghívási kötelezettségének és a határozat indokolása lényegében a „feljegyzés” szövegét veszi át. Nincs indokolás arra, hogy milyen bizonyíték támasztja alá a megállapított tényeket. Egyébként is a feljegyzésben szereplő „atrocitások, szóváltások” nem minősülnek fegyelmi vétségnek, legfeljebb egy vadászaton előforduló konfliktus helyzetnek, amit a vadászatvezető köteles kezelni.

[13] Ha megállapítható lenne, hogy a terhére rótt vétséget elkövette, a kiszabott büntetés nincs arányban a Fegyelmi Szabályzat 5. § 8. pontjában írt rendelkezésekkel, sérti a fokozatosság, arányosság elvét, nem veszi figyelembe az enyhítő és súlyosító körülményeket. Az előbbiek körében azt, hogy 25 éve rendelkezik fegyvertartási engedéllyel, vadászjeggyel, soha semmilyen jogsértést nem követett el és vadászírásokat publikált, felsőfokú vadgazdamérnöki szakképesítéssel rendelkezik és az alperesről legalább 15 cikket írt országos médiában, ami hozzájárult ahhoz, hogy fizetőképes vendégvadászok érkezzenek a társasághoz.

[14] Ezen kívül hivatkozott arra, hogy a határozat a Fegyelmi Szabályzat V. fejezet 5. §-a, 8. pontja, 9. § 2. pontja és 5., 8. pontja rendelkezéseibe ütközik. Tagadta, hogy a fegyelmi tárgyalás időpontjáról értesítést kapott, sem szóban, sem írásban ezt nem közölték vele. Szerinte az alperes nem alkotott a Ptk. 3:70. §-ában foglaltaknak megfelelő Fegyelmi

Szabályzatot. Az Alapszabály és a Fegyelmi Szabályzat is tartalmazza a tagkizárással kapcsolatos eljárási szabályokat, de ezek nem feleltethetők meg egymásnak.

[15] Ha a fegyelmi biztos a Fegyelmi Szabályzat alapján jár el, a közgyűlés elé terjesztheti a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabására vonatkozó javaslatát, amiről a közgyűlésnek kell döntenie. Sételmezte, hogy ha ki is tőzte az alperes 2024. március 23. napján 9,00 órára a fegyelmi tárgyalást, nem állapítható meg, hogy az érdekelteket is meghívta-e oda, azok kik voltak és hogy megjelentek-e a fegyelmi tárgyaláson.

[16] A III. fejezet 5. § e) pontja sérelmét abban látta, hogy az alperes nem mérlegelt, hanem azonnal a legsúlyosabb szankciót alkalmazta.

[17] Sérült a Fegyelmi Szabályzat V. fejezet 5. § 8. pontja, mert az alperes fegyelmi biztosa a vélelmezett jogsértések kivizsgálásáról nem tett jelentést, csak az elnöki feljegyzést ismertette. Az Alapszabály 10.aa) alpontja alapján csak fegyelmi határozattal rendelhető el a kizárás és az alapul szolgáló tényeket, bizonyítékokat az indokolásnak tartalmaznia kell.

[18] Szerinte a közgyűlési határozat az Alapszabály 10.aa) alpontja 5. sz. felsorolásában írtakat sérti, mert azokat az alperes kizárási okként értékelte, holott az ellene felhozottak nem veszélyeztetik az Alapszabályban írt célkitűzéseket még bizonyítottság esetén sem. A közgyűlésnek észlelnie kellett volna, hogy a fegyelmi biztos nem folytatott le bizonyítást, nem szerzett be bizonyítékokat, nem biztosította, hogy a kifogásokat, észrevételeket előadhassa. További érvelése szerint a közgyűlésnek nem a kizárásról szóló fegyelmi határozatot kellett jóváhagynia, hanem abban kellett volna döntenie, hogy a legsúlyosabb fegyelmi büntetést szabják-e ki vele szemben (Fegyelmi Szabályzat IV. fejezet 7. § 3. pont).

Az alperes ellenkérelme

[19] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozása szerint, a felperes a 2023/2024. vadászati idényben több alkalommal olyan magatartást tanúsított, ami az Alapszabályban rögzített célokkal ellentétes, másfelől a Fegyelmi Szabályzatba is ütközik, ezért történt a fegyelmi eljárás elrendelése. A felperes mind a fegyelmi eljárás megindításáról, mind pedig a közgyűlés időpontjáról tudott, meg is ígérte, hogy azokon jelen lesz, azonban a közgyűlés ideje alatt felhívta a fegyelmi biztost, hogy nem jelenik meg, tehát saját magát zárta el a védekezéstől (Alapszabály II. fejezet 8. pont).

[20] További érvelése szerint nem az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény alkalmazandó, hanem a Ptk. [3:68. § c) pont, 3:70. § (1) bekezdés] és az Alapszabály, valamint a Fegyelmi Szabályzat rendelkezései. Hangsúlyozta, a felperes az Alapszabály II. fejezet 9. pontja rendelkezésébe ütköző módon járt el, ezért helye volt az Alapszabály II. fejezet 10.aa) alpontja és (5) bekezdése, valamint a Fegyelmi Szabályzat II. fejezet 3. § 1. pont a) alpontja rendelkezései alkalmazásának.

[21] Álláspontja szerint eleget tett a Ptk. 3:70. § (2), (3) bekezdése és az Alapszabály II. fejezet 10. pont aa) alpontja rendelkezéseinek. Hangsúlyozta, a Fegyelmi Szabályzat III. fejezet 5. § 2. pont e) alpontja mondja ki, hogy közgyűlési hatáskörbe tartozik a fegyelmi büntetés. A határozat megfelel a Fegyelmi Szabályzatban meghatározott céloknak is [Fegyelmi Szabályzat I. fejezet 1. § a), b), c) pont]. A büntetés igazodik a fegyelmi vétséghez, az enyhítő körülményeket a felperesnek kellett volna felhoznia, erre módja volt a fegyelmi eljárás során, illetve a közgyűlésen. Megvalósult a fokozatosság, arányosság elve is, mert a feljegyzésben rögzítettek szerint többször felszólították a felperest a vadászatokon a szabályzattal ellentétes magatartás abbahagyására. Önmagában a felperes publikációi nem alkalmasak enyhítő körülménykénti figyelembevételére.

Az elsőfokú bíróság döntése és indokai

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes 5/..... (III.23.) számú közgyűlési határozatát, valamint az ./02/..... számú fegyelmi határozatát hatályon kívül helyezte és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 132 000 forint perköltséget. Az ítélet jogi indokolásában elsődlegesen rögzítette, hogy az alperes szervezeti formája egyesület, ezért működése körében a Ptk. egyesületekre vonatkozó szabályai az irányadók, valamint a vadásztársaság belső szabályzatai. A továbbiakban a Ptk. 3:35. §-án alapuló per kapcsán vizsgálta, hogy a Ptk. 3:70. § szerinti eljárás és határozathozatal megfelel-e az Alapszabálynak és a Ptk. irányadó rendelkezésének. Hangsúlyozta, az Alapszabályban nemcsak a kizárás lehetőségét, hanem a kizáráshoz vezető eljárási rendet is rögzíteni kell. A bíróság ebből a szempontból részletesen vizsgálta az Alapszabályt és megállapította, hogy az e tekintetben megfelel a törvényi előírásnak. A jogi indokolás részeként részletesen ismertette az Alapszabály és a Fegyelmi Szabályzat, tag-kizárására vonatkozó rendelkezéseit.

[23] A bíróság a továbbiakban ezek tükrében vizsgálta, hogy a kizáró határozat szabályszerű-e. A szabályzatokból megállapította, hogy a közgyűlésre, valamint az azt megelőzően előírt fegyelmi eljárásra vonatkozó szabályok átfedést mutatnak és ez értelmezési bizonytalanságot jelent a tekintetben, hogy az alperes melyik szabályzat alapján járt el valójában. Az Alapszabály, valamint a Fegyelmi Szabályzat ezzel kapcsolatos pontjainak egybevetése nyomán arra a következtetésre jutott, hogy a közgyűlés is fegyelmi szerv, így hozhat fegyelmi határozatot.

[24] A bíróság a továbbiakban elsősorban az Alapszabály kizárást szabályozó rendelkezéseiből kiindulva vizsgálta az alperes felperessel szembeni eljárását. személy 4 neve fegyelmi biztos tanúvallomásából megállapíthatónak találta, hogy a kizárási szándékról a felperes tájékoztatást kapott és a kizárásra vonatkozó határozattervezet is közlésre került. A tanúvallomás mérlegelése nyomán arra a következtetésre jutott a bíróság, hogy ez szóban, illetve telefonbeszélgetés útján a fegyelmi tárgyalás előtt megtörtént. A tárgyalás kitűzésére pontos időpont meghatározással került sor, erről a felperes értesítést kapott.

[25] A további tanúvallomásokból a bíróság tényszerűen megállapította, hogy a megelőző eljárás során a meghallgatott személyek vallomásait írásban nem rögzítették, ezekről jegyzőkönyv nem készült. Az alperesi szabályzatok szerint azonban csak konkrétan

megjelölt és leírt magatartások, konkrét cselekmények szolgálhatnak a kizárás alapjául. Tényként állapítható meg, hogy a felperes tudott az eljárásról és az alperes által felhozott sérelmekkel is tisztában volt. A fegyelmi biztos tanúvallomásából azt állapította meg a bíróság, hogy kizárólag a felperest idézte a kitűzött fegyelmi tárgyalásra, erről hivatalos feljegyzést és jegyzőkönyvet felvett, azt a felperes azért nem írta alá, mert nem jelent meg a kitűzött időpontban. A törvényszék annyiban osztotta a felperes álláspontját, hogy a fegyelmi eljárás során a biztos nem tett eleget a Fegyelmi Szabályzat V. fejezet 5. § (helyesen 9. §) 8. pontja szerinti kötelezettségének. A jogsértések kivizsgálásáról, az eset körülményeinek mérlegeléséről, az enyhítő és súlyosbító körülményekről nem tett jelentést, mérlegelést nem végzett, ennek nincs rögzített nyoma. Kizárólag az elnöki feljegyzésben foglaltak ismertetése történt meg a közgyűlési jegyzőkönyv szerint. Utóbb, tanúvallomásában maga a fegyelmi biztos sem tudta pontosan visszaadni, hogy a közgyűlés előtti javaslattételi nyilatkozataiban mire tért ki, és ezt a többi tanú sem tudta felidézni, a közgyűlésről készült jegyzőkönyv nem tartalmazza tényszerűen az elhangzottakat.

[26] A kizárásról szóló határozat a megállapított tényeket tartalmazza, az ahhoz vezető bizonyítékok azonban nem kerültek felsorolásra és értékelésre. Az, hogy önhibájából a felperes nem vett részt a fegyelmi tárgyaláson és a közgyűlésen, nem jelenti azt, hogy ne biztosították volna számára a védekezés lehetőségét. A bíróság álláspontja szerint azonban eljárási szabálysértésnek tekintendő, hogy nem volt lehetősége a felperesnek a tanúvallomások megismerésére azok jegyzőkönyvezésének hiányában, valamint a kizárási javaslathoz vezető felperesi mérlegelést sem volt módja megismerni.

[27] Az alperes eljárását azért sem találta a szabályzatokkal összhangban állónak, mivel nem állapítható meg a kötelező mérlegelés módja, tartalma, a felperes eljárás alá vont magatartásának értékelése. Ezzel kapcsolatban a perbeli tanúvallomások sem szolgáltak hitelt érdemlő megerősítéssel. A fegyelmi biztos érvelésének tartalmát, annak lényegét utóbb a per során nem lehetett rekonstruálni. A feltárt eljárási hiányosságok a bíróság álláspontja szerint megalapozzák az alperesi határozatok hatályon kívül helyezését, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint a bíróság helyt adott a keresetnek.

Az alperes fellebbezése és a felperes fellebbezési ellenkérelme

[28] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a kereset teljes egészében történő elutasítását. A törvényszék döntésének indokolása kapcsán elsődlegesen a [23], [24] bekezdések ellentmondására hívta fel a figyelmet, ugyanis nem lehet alapos egy kereset, ha arra nézve a felperes által hivatkozott jogszabályok alkalmazására nincs lehetőség. Az Alapszabály vizsgálata körében tett ítéleti megállapítások – annak szabályszerűségét illetően – ellentmondanak annak, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet alaposnak találta, jóllehet, a kereset azt is tartalmazta, hogy az Alapszabály nem felel meg a Ptk. előírásainak. Az alperes ezzel ellentétben hangsúlyozta, a nyilvántartó bíróság változásbejegyző végzésével azt jóváhagyta, a legutóbbi Alapszabály módosítást maga a felperes is aláírta, elfogadta, ezzel elfogadta az Alapszabály rendelkezéseit.

[29] A kizáró határozat vizsgálata körében az alperes a továbbiakban előadta, álláspontja szerint a bíróság jogértelmezése téves, amikor az Alapszabály és a Fegyelmi Szabályzat rendelkezéseit összemosódottnak minősítette. A két dokumentum egyértelműen fogalmaz, az elnök elrendeli a fegyelmi eljárást, kijelöli a fegyelmi biztost, aki lefolytatja az eljárást. A továbbiakban alperes ismertette az eljárás, szabályzatok szerinti rendjét, melyből kitűnően két határozatra van szükség. A kizárás, mint fegyelmi büntetés kérdésében először a közgyűlés dönt, majd pedig a fegyelmi eljárás lezárásaként a közgyűlési döntés alapján kell fegyelmi határozatot hoznia az elnökségnek, melyet az elnök ír alá. Az Alapszabály és a Fegyelmi Szabályzat rendelkezéseit az elsőfokú bíróság nem megfelelően értelmezte, de ez nem alapozhatja meg a két határozat hatályon kívül helyezését. A jogszabályi hierarchiát alapul véve alperes az Alapszabály elsődlegességét hangsúlyozta, melynek módosítása időben később is következett be a Fegyelmi Szabályzathoz képest, így a két normaszöveg közötti bármely ellentmondás esetén az Alapszabály az irányadó, melynek az alperesi vadásztársaság eljárása megfelelt.

[30] A kizárásra vonatkozó szándék közlésével kapcsolatban a fegyelmi biztos, valamint a további tanúk vallomásai kellő bizonyítékul szolgáltak. A felperesnek lehetősége volt további tanúk meghallgatására a fegyelmi eljárás során, de ezt nem indítványozta, nem vett részt az eljárásban annak ellenére, hogy tájékoztatást kapott annak időpontjáról a fegyelmi biztostól.

[31] Téves a fegyelmi biztosi jelentés hiányára vonatkozó ítéleti megállapítás, ezzel ellentétben a tanúk elmondták, hogy a fegyelmi biztos beszámolt, tehát jelentést tett a közgyűlésnek. Ez azt követően történt, hogy a tagok tanúkénti meghallgatására sor került, így nyilvánvalóan erről is tájékoztatta az alperesi közgyűlést a fegyelmi biztos. Ezen eljárással kapcsolatban sem ír elő a Fegyelmi Szabályzat írásbeliséget. A közgyűlésen elhangzottak írásbeli rögzítése megtörtént, az elhangzottak érdemi összefoglalását tartalmazza a jegyzőkönyv, tekintve, hogy szó szerinti jegyzőkönyvezési kötelezettségre nincs előírás. A fegyelmi biztos a közgyűlésen előadott beszámolója során mérlegelte az eset körülményeit. A felperes a közgyűlésről távol maradt, így tudatosan mellőzte annak lehetőségét, hogy az ügyet a társaságon belül rendezze. A felperes ezáltal saját magát zárta ki a társaságon belüli eljárás menetéből és meggátolta, hogy az ügyről érdemi párbeszéd alakuljon ki, a szabályzatok biztosította védelemhez való jogát gyakorolhassa.

[32] A fegyelmi eljárás során foganatosított meghallgatások kapcsán alperes fellebbezésében sem vitatta, hogy a tanúmeghallgatásokról nem készült külön írásos jegyzőkönyv, de utóbb a perben bizonyítást nyert, hogy a tanúk tényleges meghallgatására sor került. A formai dokumentálás hiánya eljárási-technikai hiányossággként értékelendő, annak érdemi befolyása a határozatok meghozatalára nem volt, a formai hiányosság nem alkalmas a határozatok hatályon kívül helyezésére. A kiszabott büntetés súlyosságának bírói vizsgálatát kifogásolva alperes hangsúlyozta, a bíróság nem értékelheti felül az egyesület tagjainak belső mérlegelését, döntésük indokát. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság maga is megállapította, a felperes által elkövetett jogsértések tényszerűen megvalósultak.

[33] Összegzésként alperes fenntartotta álláspontját, hogy az Alapszabályban és a Fegyelmi Szabályzatban meghatározott eljárási rend maradéktalanul betartásra került, a felperes számára biztosított volt a védekezés joga, ennek gyakorlásától saját maga, önként zárkózott el. Ehhez képest az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényállást és

helytelen jogkövetkeztetésre jutott a kizárás jogszerűtlenségét illetően. Alperes külön hangsúlyozta, a közgyűlési határozat egyhangú szavazással született.

[34] Sérelmezte, hogy a bíróság nem méltányolta az alperesi vadásztársaság, mint jogi személy jogosultságát, hogy a belső ügyeit a jogszabályok és szabályzati keretek között maga intézze, irányítsa. Ez különösen vonatkozik a kizárásról való döntéshozatal rendjére. Az elsőfokú bíróság döntése indokolatlanul korlátozza az alperes működési autonómiáját. A döntés azért különösen aggályos, mert a felperest olyan közösségbe helyezi vissza, ahol vadászati tevékenység folyik, mely szoros együttműködést, fegyelmet, a lőfegyverek biztonságos kezelését feltételezi, a tagsági jogviszony helyreállítása a társaság működésében zavarokat idézhet elő, várhatóan megbontja a biztonságos, fegyelmezett bizalomra épülő működést. A vadásztársaság határozatai önrendelkezésen alapulnak, azokat csak akkor lehet felülbírálni, ha nyilvánvalóan jogszabály vagy szabályzat ellenesek, ez azonban a jelen esetben nem áll fenn.

[35] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Nem értett egyet azzal, hogy a fegyelmi büntetés megalapozatlanságát, törvénysértését illetően ne lenne bizonyítva a tényállás. A tanúbizonyítás kapcsán állította, a Pp. 276. § (5) bekezdés szerint mellőzni kellett volna azt, a perbeli tanúbizonyítás legfeljebb arra irányulhatott, hogy a szabályzatoknak megfelelően folyt le az eljárás. A fegyelmi biztos tanúvallomásával kapcsolatban kiemelte, meghallgatásokról jegyzőkönyv nem készült, az általa megbeszéléseknek nevezett szóbeli kommunikáció nem feleltethető meg szabályszerű tanúmeghallgatásoknak. A fegyelmi biztos a perben érdekelt tanú volt, amikor azt állította, hogy telefonon küldött értesítést a kitűzött fegyelmi tárgyalás időpontjáról. Egyéb bizonyítékok hiányában tényként nem lehet elfogadni, hogy az értesítés megtörtént. A telefonhívások a közgyűlésen való megjelenés érdekében történtek, az értesítésről készült feljegyzés, illetve jegyzőkönyv késve lettek írásba foglalva, azokat felperes részére nem kézbesítették, azokról csak a peres eljárás során szerzett tudomást. A közgyűlésről készült jegyzőkönyv semmilyen többletinformációt nem tartalmaz a fegyelmi eljárásról, csupán beidézi a kizárásról szóló határozatot és a fegyelmi biztos feljegyzését. A fegyelmi eljárás lezárását követően megküldött iratokból azt lehetett megállapítani, hogy az alperes határozatai anyagi és eljárásjogi jogszabálysértések okán megalapozatlanok, jogsértőek. Felperes kitért még arra, maga a fegyelmi biztos is tanúként azt vallotta, hogy többször kellett érdeklődnie az eljárás menetéről. Bevallotta továbbá, hogy részletesebben kellett volna tanulmányoznia a Fegyelmi Szabályzatot.

Az ítéltábla döntésének indokai

[36] Az alperes fellebbezése alaptalan.

[38] A jelen peres eljárásra a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) rendelkezései az irányadók. A Pp. 370. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés során milyen körben bírálhatja el az elsőfokú bíróság ítéletét. A felülbírálati jogkör az adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, amely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének a megváltoztathatóságát. A Pp. 369. §-a a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg, és azt is szabályozza,

hogy a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Alapvető, hogy a fellebbezés okát és annak indokait a félnek egyértelműen meg kell határozni és ezzel kell kijelölnie a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §). Mind a fellebbező félnek, mind ellenfelének tisztában kell lennie azzal, hogy milyen okból, az elsőfokú eljárás konkrétan milyen cselekményeit sérelmezve terjesztette elő a fellebbezést, és csak ez jelölheti ki a másodfokú jogvita kereteit, az ilyen tartalmú fellebbezés, illetve ellenkérelem alkalmazkodik a tisztességes eljárás követelményéhez.

[39] A fellebbezés tartalmát illetően az új Pp. rendelkezései szerint továbbra is a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat során a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt rendelkezést vagy annak valamely részét mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. § b) pont], továbbá azt anyagi vagy eljárási jogszabálysértést is meg kell jelölnie, amire a fellebbezését alapítja [Pp. 371. § d) pont].

[40] Az alperes határozott fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének Pp. 383. § (2) bekezdés alkalmazásával történő megváltoztatására és a kereset teljes elutasítására irányult azzal, hogy a bíróság kötelezze a felperest első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Az elsőfokú bíróság ítéletét, az általa megállapított tényállást és döntésének jogi indokolását több ponton is támadta, vitatva az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás teljességét, a megállapított tényekből levont jogi következtetést.

[41] Az ítéltábla előre bocsátja, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésre jutott. Ítéletével az ítéltábla mindenben egyetért. A fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá.

[42] Az alperes fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, álláspontja szerint az alperesi vadásztársaság egyetlen szabályzata sem írja elő az írásbeliséget. Ez az alperesi állítás azonban téves.

[43] Az alperes Fegyelmi Szabályzata V. fejezet 9. § 5. pontja szerint a fegyelmi eljárás során indokolt esetben tanúkat is meg kell hallgatni, sor kerülhet a szakértő bevonására, szembesítésre, szemlére is. Tanúbizonyítás esetén a tanúkat figyelmeztetni kell jogaikra, a hamis tanúzás törvényes következményeire, hozzátartozót a tanúvallomás megtagadhatóságára.

A meghallgatásról rövid jegyzőkönyvet kell felvenni, mely tartalmazza a meghallgatás helyét, idejét, a jelenlévők nevét, az eljárás tárgyát, a nyilatkozatok lényeges részét és a jelenlévők aláírását.

[44] Az alperes vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapítását is, hogy a fegyelmi biztos nem közölte a felperessel a kizárásra vonatkozó javaslatát. Ennek során arra hivatkozott, hogy a kis létszámú alperesi vadásztársaságban mindenki tudhatott a fegyelmi eljárásról, így elképzelhetetlen, hogy erről a felperes ne értesült volna. Azt is állította, a fegyelmi biztossal jó barátságot ápolt a felperes, ezért vélelmezhető, hogy a

telefonbeszélgetéseik során megkérdezte a fegyelmi biztost, milyen büntetés kiszabására számíthat.

[45] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tanúbizonyítás okszerű mérlegelésével [Pp. 279. § (1) bekezdés] juthatott arra a következtetésre, hogy a kizárásra vonatkozó javaslatról a felperes szóbeli tájékoztatást kapott. Az elsőfokú bírói mérlegelés felperesi fellebbezés hiányában az ítéltábla részéről nem volt felülmérlegelhető.

[46] Az alperes Alapszabályának 10. pont (6. oldal utolsó bekezdése) szerint a taggal kellő időben, előre kell közölni a vele szemben megfogalmazott jogsértést vagy kizárási szándékot.

[47] Az előbbiek szerint az Alapszabály valóban nem írja elő az írásbeliséget a kizárási szándéknak az eljárás alá vont személlyel való közlését illetően, azonban, ha a kizáró határozatot támadó személy ezt vitatja, a társaságnak kell hitelt érdemlően alátámasztva bizonyítania, hogy ennek az Alapszabályban írt kötelezettségének eleget tett.

[48] Az alperes kifogásolta fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem tartalmazza, hogy senki nem szavazott a kizáró határozat ellen. Valójában e ténynek a határozat meghozatala szabályszerűségének vizsgálata kapcsán nincs jelentősége.

[49] Az alperes nem vitatta, az elsőfokú bíróság tájékoztatást adott arról, őt terheli a bizonyítás a tekintetben, hogy a fegyelmi eljárást szabályszerűen folytatta le, illetőleg, külön arra nézve is, hogy személy 4 neve fegyelmi biztos a felperest a fegyelmi eljárás időpontjáról értesítette. Álláspontja szerint ennek alátámasztására elegendő a jegyzőkönyv, az elnöki feljegyzés, illetőleg a telefonszolgáltató által kimutatott híváslista. Az előbbieket véleménye szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértéssel rekesztette ki a bizonyítékok köréből. Hivatkozott a Pp. 346. § (5) bekezdésére, amely szerint az elsőfokú ítélet jogi indokolásának tartalmaznia kell azokat az okokat, melyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[50] Az elsőfokú bíróság semmilyen, alperes által felajánlott bizonyítást nem mellőzött. Az alperes által hivatkozott bizonyítékokat ugyanakkor értékelte és ennek eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy az írásbeli dokumentálás hiányossága miatt azokat nem találta elegendőnek annak alátámasztására, hogy a fegyelmi eljárás szabályszerűen került lefolytatásra.

[51] A felperes valóban tévesen hivatkozott az Ákr., illetőleg Kp. szabályaira, amire egyébként az elsőfokú bíróság is felhívta a figyelmet, ugyanakkor a keresetlevelében a Ptk. vonatkozó szabályainak megsértésére is hivatkozott, így nem volt akadálya a kereseti kérelem elbírálásának. Ugyancsak ehhez a kérdéskörhöz tartozik az is, hogy a felperes az eredeti kereseti kérelmében a perbeli határozat megsemmisítését és/vagy hatályon kívül helyezését kérte. A Ptk. 3:35. §-a akként rendelkezik, hogy a jogi személy tagja kérheti a bíróságtól a jogi személy szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik. A felperes utóbb, a perfelvételi tárgyalást megelőző 3., 7. és 15. sorszámú beadványaiban már kizárólag a határozat hatályon kívül

helyezése iránti kereseti kérelmét tartotta fenn, amely a Ptk. szabályozásának megfelelő, helyes petitum. Az előbbiekre figyelemmel alaptalan az alperes azon hivatkozása, hogy a kereset érdemi elbírálásra alkalmatlan volt, ezért kellett volna az elutasítania az elsőfokú bíróságnak.

[52] Az alperes ellentmondásosnak találta az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását, amely megállapította, hogy a kereset alapos, ugyanakkor azt is, hogy az Alapszabály megfelel a Ptk. 3:70. § (1) bekezdésében támasztott főbb követelményeknek. Valójában a két megállapítás nem mond ellent egymásnak, mivel az elsőfokú bíróság nem azért találta alaposnak a keresetet, mert az Alapszabály hiányos vagy ellentétes a jogszabályi előírásokkal, hanem azért, mert az alperes nem tartotta be a törvényben, illetőleg a saját szabályzataiban előírt eljárásrendet.

[53] Az ítéletábla nem osztja az alperes azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a jogértelmezésre, hogy az Alapszabály és a Fegyelmi Szabályzat rendelkezései „összemosódtak”. Mindkét okirat foglalkozik a fegyelmi eljárással, annak a rendjével, ugyanakkor valójában az nem egyértelmű, hogy a kizárás a közgyűlés által hozott határozattal vagy az elnökség által ellenjegyzett fegyelmi határozattal hatályosul. Ennek a perbeli jogvita eldöntése szempontjából azonban nem volt jelentősége, mert az arra jogkörrel rendelkező alperesi szervek meghozták mindkét határozatot.

[54] Az alperes vitatta a meghallgatott tanúk vallomásának elsőfokú bíróság által történt értékelését is. E körben sem osztja az alperes álláspontját az ítéletábla.

[55] A fegyelmi eljárás megindításáról történő tájékoztatás nem azonos a kizárásra vonatkozó szándék közlésével, erre még abból sem kellett a felperesnek okszerűen következtetnie, ha ismerte, milyen okokra hivatkozással történt a fegyelmi eljárás megindítása. A tanúk akként nyilatkoztak, hogy a közgyűlés előtt is már a helyszínen tartózkodtak, azaz – az alperes állítása szerint – lehetőség lett volna fegyelmi tárgyaláson a meghallgatásukra. Ténylegesen azonban az alperes eljárásának szabálytalansága nem e vonatkozásban állapítható meg.

[56] Az alperes vitatta, hogy nem tett eleget a Fegyelmi Szabályzat V. fejezet 9. § 8. pontjában foglalt előírásának, azaz, hogy a fegyelmi biztos ne tett volna jelentést a közgyűlés előtt, ismertetve a kizárásra vonatkozó javaslatát. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a jegyzőkönyv csak általános utalást tesz e körben, a meghallgatott tanúk ugyan akként nyilatkoztak, hogy ismertetésre került a fegyelmi eljárás, valójában ezzel kapcsolatban konkrétumokat – ideértve magát a fegyelmi biztost is – nem tudtak tenni. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont személy a közgyűlésen nem vett részt és fennállt a lehetősége, hogy utóbb vitatni fogja annak szabályszerűségét, elvárható lett volna, hogy e körben a jegyzőkönyv részletesebb megállapításokat tartalmazzon, figyelemmel arra is, hogy a fegyelmi biztos előzőleg egyáltalán nem készített írásos jelentést a fegyelmi eljárásról.

[57] Az alperes elismerte, a tanúk meghallgatásáról a fegyelmi eljárásban nem készült írásos jegyzőkönyv, ezt a mulasztást ugyanakkor csak eljárás-technikai hiányosságnak kérte értékelni arra hivatkozva, hogy a tanúvallomások tartalmát a közgyűlés tagjai megismerték és döntésük meghozatalakor figyelembe vették. Ezt az állítását azonban nem

tudta a peres eljárás során bizonyítani. A perben tanúként meghallgatott tagok a közgyűlésen ezzel kapcsolatban elhangzott konkrétumokra nem tudtak visszaemlékezni (20.P.20.116/2024/20. számú jegyzőkönyv 2. oldal, 4. oldal 3. bekezdés, 6. oldal 2. bekezdés, 8. oldal 1., 2., 3. bekezdés, 9. oldal utolsó bekezdés, 11. oldal 2. bekezdés).

[58] Helyesen utalt az alperes arra a fellebbezésében, hogy a taggyűlési határozatot felülbíráló bírósági kontroll nem terjed ki a kiszabott büntetés súlyosságának vizsgálatára, erre azonban a jelen perben sem került sor, nem emiatt állapította meg a támadott határozatok jogszabálysértő voltát az elsőfokú bíróság.

[59] Az alperes vitatta, hogy az Alapszabályban és a Fegyelmi Szabályzatban meghatározott eljárási rend ne került volna maradéktalanul betartásra. Arra hivatkozott, hogy a fegyelmi biztosnak a súlyosító, enyhítő körülmények értékelését nem kell egy bírósági eljárásban meghozott határozattal szemben előírt részletességgel összeállítania és nem szükséges ennek írásos formában történt dokumentálása sem. A mérlegelés megtörténhet szóban is, amennyiben annak ténye és tartalma a döntéshozatal folyamatában megjelenik. Tekintettel azonban arra, hogy ennek írásos formában történő rögzítésére az alperes eljárásában nem került sor, és ezt a peres eljárásban sem tudta kétséget kizáró módon bizonyítani az alperes, így alappal vitatta ezen Alapszabályban és Fegyelmi Szabályzatban előírt eljárásrend megtartásának hiányát a felperes.

[60] Végül az alperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bírói döntés indokolatlanul korlátozza az alperes működésének autonómiáját, különös tekintettel a közgyűlés kizárólagos jogkörére. Ezzel kapcsolatban az ítéltábla utal arra, hogy a Polgári törvénykönyv kifejezetten feljogosítja a bíróságot, hogy az a jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütköző Alapszabállyal ellentétes határozatot hatályon kívül helyezze. Ez valóban korlátozza a vadásztársaság és minden más, e körbe tartozó jogi személy, egyesület autonómiáját, azonban a jogalkotó célja az volt, hogy a társaságok működése - ideértve a határozataikat is - felett a törvényes kontroll biztosítva legyen. A tisztességes eljárást garantáló szabály betartásának ellenőrzési jogköre – a kereseti kérelem korlátai között – megilleti a bíróságot.

[61] Összefoglalva: A jelen perbeli esetben a fegyelmi eljárás megindításáról az alperes szabályszerűen értesítette a felperest, azonban a fegyelmi biztos ezt követően folytatott eljárásának szabályszerűsége nem nyert bizonyítást a perben. A fegyelmi biztos meghallgatta az alperes által hivatkozott személyeket a fegyelmi eljárás során – ezt a perben meghallgatott tanúk is határozottan állították – azonban a meghallgatások tartalmáról, arról, hogy az ott elhangzottak mennyiben támasztották alá a fegyelmi eljárás megindításának alapjául szolgáló jelentésben megjelölt felperesi magatartások valóságát, nem lehet kétséget kizáró módon megbizonyosodni, mivel arról az alperes Fegyelmi Szabályzatának előírása ellenére írásos feljegyzés, jegyzőkönyv nem készült. Erre figyelemmel kizárólag a fegyelmi biztos rendelkezett mindazon ismeretanyaggal, amely alapján a határozattervezetet felperes kizárásáról elkészíthette. Ez a határozattervezet azonban nem tartalmazza az eljárás során feltárt bizonyítékokat, nem tartalmazza a kizárás indokolását, az enyhítő, súlyosbító körülményeket, és az egyéb mérlegelési szempontokat.

[62] A fegyelmi eljárás végén a fegyelmi biztos által indítványozott kizárási szándékról, mint fegyelmi büntetésről a felperes nem értesült, erre nem alkalmas az alperes által becsatolt telefon híváslista. Az csupán azt támasztja alá, hogy fegyelmi biztos és a felperes a perbeli időszakban telefonbeszélgetéseket folytattak le, ezek tartalmát azonban a lista nyilvánvalóan nem igazolja. Ha értesült is volna a kizárási indítványra irányuló szándékról ezen telefonbeszélgetések alkalmával a felperes, akkor sem szabályos az alperes eljárása, mivel az Alapszabály 6. oldala utolsó bekezdésének 2. mondata értelmében módot kell adni, hogy a kizárási szándékre megfelelő felkészülési időn belül az érintett tag reagálhasson, bizonyítás esetén a bizonyítékokkal szembeni kifogásait, észrevételeit előadhassa, és saját bizonyítást ajánlhasson fel. Ezen garanciális szabály betartása teljes mértékben hiányzott az alperes által lefolytatott fegyelmi eljárásból, azaz az alperes – utóbb bizonyítható módon – nem biztosította a lehetőséget arra a felperesnek, hogy megismerje a fegyelmi eljárás során feltárt bizonyítékokat, azzal szemben kifogást, észrevételt tehessen. Az alperes által nem vitatott, hogy írásbeli jelentés nem készült a fegyelmi eljárásról, így kellő mélységben a felperes nem ismerhette meg a személyével szemben felrőttakat, ezért azokra nem is reagálhatott. Az érdemi védekezés lehetőségét ezáltal nem biztosította az alperes. Ilyen körülmények között nem róható a felperes terhére az, hogy a közgyűlés előtti fegyelmi bizottsági ülésen nem jelent meg, védekező nyilatkozatot nem adott elő. Az alperes közgyűlésén a fegyelmi biztos szóban tárta a tagok elé a felperes kizárására vonatkozó határozati javaslatát. Nem bizonyított, hogy ennek kapcsán pontosan mely tényekről tájékoztatta a tagokat, ennek tisztázatlansága miatt az eljárás szabályszerűsége sem állapítható meg. Az előbbiekben hivatkozott alperesi szabálysértések – a fegyelmi eljárásról készítendő írásbeli jelentés, jegyzőkönyvek hiánya, a kizárásról, valamint a fegyelmi eljárás anyagáról a felperes értesítésének a hiánya, a közgyűlés szabályszerű megtartása bizonyítottságának a hiánya – azt eredményezték, hogy a perben támadott határozatok jogszabálysértő módon kerültek meghozatalra, így azok hatályon kívül helyezése indokolt volt.

[63] Az előbbiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[63] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a fellebbezési ellenkérelmet írásban előterjesztő felperes jogi képviselőjének munkadíját, aminek mértékét az ítéltábla a költségfelszámításban megjelölt IM rendelet alapján állapította meg. Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 48 000 forint fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad.

Szeged, 2025. november 27.

Dr. Hámori Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró